

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Departament Pomocy Społecznej
Dyrektor
Magdalena Fabisiak

DPS-I.055.1.2024.PM
Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Zawiadomienie o sposobie załatwienia petycji

Szanowna Pani,
na podstawie art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870), w związku z petycją w sprawie uchylenia przeprowadzenia wywiadu środowiskowego, uprzejmie wyjaśniam, co następuje.

Na wstępie należy wskazać, że zgodnie z art. 106 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901, z późn. zm.) przyznanie świadczeń z pomocy społecznej następuje w formie decyzji administracyjnej.

Zgodnie zaś z ust. 4 i 5 decyzję administracyjną o przyznaniu lub odmowie przyznania świadczenia, z wyjątkiem decyzji o odmowie przyznania biletu kredytowanego oraz decyzji w sprawach cudzoziemców i osób, o których mowa w art. 5a, wydaje się po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego. Decyzję administracyjną zmienia się lub uchyla na niekorzyść strony bez jej zgody w przypadku zmiany przepisów prawa, zmiany sytuacji dochodowej lub osobistej strony, pobrania nienależnego świadczenia, a także można zmienić lub uchylić decyzję, jeżeli wystąpiły przesłanki, o których mowa w art. 11, art. 12 i art. 107 ust. 5. Zmiana decyzji administracyjnej na korzyść strony nie wymaga jej zgody.

Należy podkreślić, że z uwagi na wyraźny przepis art. 106 ust. 4 każda decyzja przyznająca świadczenie bądź odmawiająca przyznania świadczenia musi być wydana po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Zgodnie z art. 107 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej rodzinny wywiad środowiskowy przeprowadza się u osób i rodzin korzystających lub ubiegających się o świadczenia z pomocy społecznej w celu ustalenia ich sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej oraz u osób, o których mowa w art. 103.

Jednocześnie w art. 107 ust. 4 ustawodawca określił wprost, że w przypadku osób korzystających ze stałych form pomocy aktualizację sporządza się, mimo braku zmiany danych, nie rzadziej niż co 6 miesięcy, a w przypadku osób przebywających w domach pomocy społecznej oraz w ośrodkach wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi - nie rzadziej niż co 12 miesięcy.

Aktualizację rodzinnego wywiadu środowiskowego przeprowadza się w przypadku każdorazowej zmiany sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej, w szczególności zmiany wysokości dochodu osoby/rodziny (np. zmiana emerytury, świadczenia rentowego, świadczenia rodzinnego, dodatku mieszkaniowego), a więc także

wówczas, gdy zmiana wysokości dochodu nie przekroczyła 10% odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

W tym miejscu należy podkreślić, iż aktualizacja danych zawartych w wywiadzie ma na celu ustalenie dalszych uprawnień do otrzymywania świadczeń z pomocy społecznej. Przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego umożliwia zatem pracownikowi socjalnemu dokonanie analizy i oceny sytuacji danej osoby lub rodziny oraz sformułowanie wniosków stanowiących podstawę do zaplanowania pomocy. Ponadto, jak już wyżej wskazano każda zmiana danych zawartych w wywiadzie, w tym danych dotyczących dochodu (niezależnie od ich wielkości) wymaga sporządzenia aktualizacji rodzinnego wywiadu środowiskowego – zgodnie z art. 107 ust. 4 ww. ustawy o pomocy społecznej.

W kontekście powyższego warto przytoczyć pogląd wyrażony przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z dnia 23 stycznia 2019 r. sygn. akt I SA/Wa 1915/17, w którym WSA stwierdził, że przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego (aktualizacji tego wywiadu) jest niezbędnym elementem postępowania dowodowego w sprawach o przyznanie świadczeń z pomocy społecznej.

Mając na uwadze powyższe informacje i wyjaśnienia w ocenie tut. Departamentu zawarty w petycji postulat dotyczący „uchylenia wywiadu środowiskowego przeprowadzanego nie rzadziej niż co 6 miesięcy” należy uznać za nieuzasadniony i niemożliwy do zrealizowania.

Pouczenie

Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.

Z wyrazami szacunku
Magdalena Fabisiak
Dyrektor
Departamentu Pomocy Społecznej
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/